

Finansdepartementet
Finansmarkedsavdelingen
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

postmottak@fin.dep.no

Oslo, 15.2.2012

Høring – rapport fra arbeidsgruppe om regnskapsføring av ny AFP-ordning i privat sektor

Det vises til brev fra Finansdepartementet av 16.11.2011 hvor det bes om eventuelle merknader til rapporten fra arbeidsgruppen som har kartlagt problemstillinger knyttet til regnskapsføring av ny avtalefestet pensjon (AFP).

Arbeidsgruppen har i rapporten drøftet om ny AFP-ordning faller innenfor eller utenfor regnskapsreglene for pensjonsytelser til ansatte uten å gi en felles konklusjon. Norsk Regnskapsstiftelse synes i sine uttalelser og vurdering av regnskapsføring av ny AFP å ta for gitt at ny AFP omfattes av reglene for regnskapsføring av pensjon, mens arbeidslivets parter har stilt spørsmål ved dette utgangspunktet.

Det er i rapportens avsnitt 9.2 angitt en rekke argumenter for at ny AFP faller utenfor regnskapsstandardene, da AFP-ordningen skiller seg fundamentalt fra private tjenstepensjonsordninger og har et betydelig innslag av offentlige elementer knyttet til helt sentrale forhold. Pensjonenes størrelse blir beregnet ut fra pensjongivende inntekt i alle år fra og med 13 til og med 61 år uten hensyn til om inntekten er opptjent i en AFP-bedrift. Staten bidrar med delfinansiering og pensjonen vedtas, beregnes og utbetales av NAV. Videre er ordningen uten løpende opptjening av rettigheter og det utstedes derfor ikke fripoliser eller kapitalverdibevis som i tjenstepensjonsordninger under skatteloven. Dersom det legges til grunn at ny AFP-ordning ikke er en pensjonsytelse etter regnskapsstandardene, er det mest nærliggende at premien til Fellesordningen er å anse som en trygdeavgift som kostnadsføres i den perioden som den ansatte har ytet tjenestene.

I rapportens avsnitt 9.4 er det angitt en rekke argumenter for at ny AFP omfattes av regnskapsstandardene. Ny AFP er en ytelse som mottas som følge av ansettelse i et tilsluttet foretak når de nødvendige vilkår er oppfylt. Selv om staten bidrar med finansiering, er det foretakene, kollektivt og solidarisk via ordningen, som har gitt de ansatte et pensjonsløfte. Det kan videre argumenteres at foretakene gjennom sin tariffknytning, har påtatt seg en juridisk eller underforstått plikt til å gi pensjon til arbeidstakerne. I en betraktning som forutsetter at AFP-ordningen omfattes av regnskapsstandardene er det rimelig at den nye AFP-ordningen vil bli sett på som en ytelsesbasert flerforetaksordning (ikke-offentlig). IAS 19 og NRS 6 har like regler for regnskapsføring av flerforetaksordninger. Utgangspunktet er at forpliktelser knyttet til ytelsesbaserte flerforetaksordninger skal balanseføres, men dersom man mangler informasjon om totalforpliktelsen eller ikke kan allokere forpliktelsen konsekvent og pålitelig til enkeltforetak, kan ikke forpliktelsen balanseføres med den konsekvens at kun den løpende avgift til ordningen kostnadsføres.

Coop Norge SA Hovedkontor

Postboks 1173 Sentrum – N-0107 Oslo – Norge
Besøksadresse: Kirkegaten 4
Telefon +47 22 89 95 00 – Telefaks +47 22 41 14 42 – Bankgiro 7050.06.20003
www.coop.no

Coop Norge SA har ikke tatt stilling til om ny AFP-ordning faller innenfor eller utenfor regnskapsreglene for pensjonsytelser til ansatte. Dersom ny AFP-ordning blir vurdert som en ytelsesbasert flerforetaksordning, støtter vi arbeidsgruppen syn om at ordningen kan komme inn under unntaksbestemmelsen slik at den kan regnskapsføres som en innskuddsordning. Det er ikke mulig å beregne forpliktelsen på totalnivå, og det er heller ikke mulig å allokere forpliktelsen konsekvent og pålitelig til det enkelte foretak.

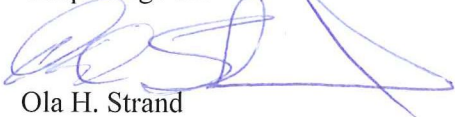
I ny AFP vil all pensjongivende inntekt fra fylte 13 år påvirke størrelsen på ytelsen, og det vil derfor beregnes forpliktelser for alle medlemmer fra denne alderen. Da beregningene krever tilgang til inntektsdata for alle år i arbeidslivet, vil det i praksis kun være Fellesordningen som i samarbeid med NAV vil ha tilgang på data til å foreta en slik beregning. Fellesordningen legger til grunn at det kun er forpliktelser til medlemmer over 62 år som utgjør reelle forpliktelser for Fellesordningen. Dette medfører at det ikke foreligger beregninger av kostnader og forpliktelser i samsvar med regnskapsstandardene.

Dersom det hadde foreligget beregninger av kostnader og forpliktelser i samsvar med regnskapsstandardene, ville det etter Coop Norges syn likevel ikke vært mulig å allokere forpliktelsen konsekvent og pålitelig til det enkelte foretak. Rapportens avsnitt 9.6.2 viser at på grunn av kryssubsidiering vil en fordeling til enkeltforetak kunne gi et feilaktig bilde av det enkelte foretaks reelle økonomiske forpliktelse og svingninger i forpliktelsen over tid, slik at det vil kunne bli vanskelig å oppnå en konsekvent og pålitelig fordeling. Vi har også merket oss at dette synet støttes av fortolkning av internasjonale regnskapsstandarder idet IFRS Interpretation Committee (tidligere IFRIC) har gitt uttrykk for at det sjelden vil finnes et konsekvent og pålitelig grunnlag for fordeling, og at det heller ikke etter US GAAP skal avsettes til regnskapsmessige forpliktelser knyttet til flerforetaksordninger.

Vi vil til slutt også understreke at en balanseføring av forpliktelsene vil kunne gi betydelige utslag i bokført egenkapital. Dette kan påvirke bedriftenes lånemuligheter og bedriftenes evne til å delta i ordningen.

Med vennlig hilsen

Coop Norge SA

Ola H. Strand

Administrerende direktør

Tore Veia Berghagene

Fagsjef